

ADVIES Nr. 1.415

Zitting van woensdag 23 oktober 2002

Toepassing van de sociale zekerheid op de kunstenaars - Wetsontwerp

x   x   x

1.972-1.

ADVIES Nr. 1.415

Onderwerp : Toepassing van de sociale zekerheid op de kunstenaars - Wetsontwerp

---

De heer F. VANDENBROUCKE, minister van Sociale Zaken, en mevrouw L. ONKELINX, minister van Werkgelegenheid hebben bij brief van 12 juli 2002 het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een ontwerp van wet houdende diverse maatregelen ter verbetering van de sociale bescherming van de kunstenaars.

Aan de Raad werd gevraagd om zich overeenkomstig artikel 8 van de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad binnen een termijn van 2 maanden uit te spreken over het wetsontwerp.

Het onderzoek van die kwestie werd toevertrouwd aan de commissie Sociale Zekerheid.

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 23 oktober 2002 het volgende advies uitgebracht.

x   x   x

ADVIES VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. ONDERWERP EN DRAAGWIJDTE VAN DE ADVIESAANVRAAG

De heer F. VANDENBROUCKE, minister van Sociale Zaken, en mevrouw L. ONKELINX, minister van Werkgelegenheid hebben bij brief van 12 juli 2002 het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd over een ontwerp van wet houdende diverse maatregelen ter verbetering van de sociale bescherming van de kunstenaars.

In dit ontwerp wordt het onweerlegbaar vermoeden van onderwerping aan het socialezekerheidsstelsel voor werknemers, zoals dat thans geldt voor de podiumkunstenaars ingevolge artikel 3, 2° van het koninklijk besluit van 28 november 1969, omgezet in een weerlegbaar vermoeden van onderwerping aan dit stelsel en uitgebreid tot de zogenaamde scheppende artistieke activiteiten die in opdracht van een derde worden geleverd.

In hun brief vroegen de ministers dat de Raad bijzondere aandacht zou besteden aan de vraag of de kunstenaars voldoende beschermd zouden zijn n.a.v. de druk die op hen zou uitgeoefend worden om voor een bepaald statuut te kiezen en aan de oplossing die daarvoor geboden wordt in artikel 4 van het wetsontwerp, namelijk de oprichting van een commissie "kunstenaars" die moet waken over de juiste toepassing van hun sociaal statuut.

Naast deze bepalingen inzake onderwerping bevat het wetsontwerp de wettelijke basis voor een vrijstelling van een forfaitair gedeelte van het dag- en uurloon van de kunstenaars in de werknemersregeling. Voor occasionele gebruikers wordt voorzien in de oprichting van artistieke intermediaire structuren die daarvoor een speciale erkenning moeten krijgen van de gewesten.

Ten slotte bepaalt het wetsontwerp dat de kinderbijslag, het vakantiegeld en de arbeidsongevallen voor alle kunstenaars die vallen onder de werknemersregeling zullen geregeld en uitbetaald worden door respectievelijk de Rijksdienst voor Kinderbijslag (RKW), de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV) en het Fonds voor Arbeidsongevallen (FAO).

Aan de Raad werd gevraagd om zich overeenkomstig artikel 8 van de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad binnen een termijn van 2 maanden uit te spreken over het wetsontwerp.

II. ADVIES VAN DE RAAD

De Raad herinnert eraan dat hij zich in het verleden reeds heeft kunnen uitspreken over het probleem van de toepassing van de sociale zekerheid op de schouwspelartiesten, namelijk in de adviezen nr. 712 van 22 december 1980, nr. 890 van 7 juni 1988 en nr. 1.166 van 23 oktober 1996.

Hij constateert dat sedertdien verder is nagedacht over het probleem, wat heeft geleid tot de oprichting van een interkabinettenwerkgroep die het voorstel waarover hij zich vandaag dient uit te spreken heeft opgesteld.

De Raad heeft kennis genomen van de inhoud van dit voorstel en heeft het met bijzondere aandacht onderzocht.

A. Voorafgaande opmerking

Vooraleer in te gaan op de inhoud van het wetsontwerp, wil de Raad er eerst op wijzen dat deze kwestie raakvlakken heeft met het dossier van de schijnzelfstandigen. Hij benadrukt echter dat dit advies geen precedentswaarde in zich draagt inzake het globale debat over de schijnzelfstandigen.

B. Over het wetsontwerp

Na onderzoek van het wetsontwerp heeft de Raad de volgende opmerkingen geformuleerd:

1. Met betrekking tot het toepassingsgebied

De Raad stelt vast dat het wetsontwerp de kunstenaars definieert als personen die artistieke prestaties verrichten en het toepassingsgebied van artikel 3, 2° van het koninklijk besluit van 28 november 1969 uitbreidt tot de scheppende artistieke activiteiten

De Raad meent echter dat het socialezekerheidsstelsel voor werknemers maar kan toegepast worden op de podiumkunstenaars omdat hun situatie meer aanleunt bij dit sociaal statuut, ondermeer omdat hun prestaties in de tijd en ruimte meetbaar zijn.

Hij is dan ook van oordeel dat genoemde uitbreiding van het toepassingsgebied samen met de ruime en vage definitie van het begrip kunstenaars al snel zal leiden tot nieuwe toepassings- en interpretatieproblemen, betwistingen en regularisaties.

Vanuit de optiek de rechtszekerheid te verhogen, vindt hij dat dan ook het toepassingsgebied van de nieuwe regeling moet beperkt worden tot het bestaande en gekende toepassingsgebied van artikel 3, 2° van het koninklijk besluit van 28 november 1969, namelijk tot de podiumkunstenaars.

2. Met betrekking tot de financiering

De Raad stelt vast dat er een tendens kan waargenomen worden waarbij de overheid meer en meer personen aan de sociale zekerheid voor werknemers onderwerpt als een bijzondere categorie met eigen onderwerpingsregels, zonder dat ze hiervoor een evenredige financiering voorziet.

De Raad heeft in gelijkaardige dossiers al aangegeven dat hij hiermee niet kan instemmen. Over dit aspect kan hij niet akkoord gaan met het wetsontwerp omdat niet voorzien wordt in een specifiek budget ter compensatie van de meerkosten en van de minderontvangsten die de nieuwe regeling met zich zal meebrengen.

3. Met betrekking tot sommige sociale zekerheidsregelingen

De Raad stelt vast dat het wetsontwerp bepaalt dat de kinderbijslag, het vakantiegeld en de arbeidsongevallen voor alle kunstenaars die vallen onder de werknemersregeling zullen geregeld en uitbetaald worden door respectievelijk de Rijksdienst voor Kinderbijslag (RKW), de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV) en het Fonds voor Arbeidsongevallen (FAO).

Hij merkt op dat de beheerscomités van genoemde parastatalen hierover al advies hebben uitgebracht. Hij wil evenwel hun opmerkingen herhalen en bevestigen.

a. Met betrekking tot de arbeidsongevallen

De Raad acht het niet aangewezen dat het wetsontwerp de verzekering arbeidsongevallen toevertrouwt aan het FAO en dat hiervoor wordt afgeweken van het beginsel volgens hetwelk iedere werkgever verplicht is een arbeidsongevallenverzekering af te sluiten bij een privé-verzekeraar.

De Raad wijst erop dat de meeste werkgevers, ongeacht of zij podiumkunstenaars vast of occasioneel tewerkstellen, al een vaste arbeidsongevallenverzekeraar hebben. Gelet hierop, meent de Raad dat er voor de arbeidsongevallen geen specifieke regeling moet voorzien worden, temeer omdat de bestaande regeling al voldoende garanties biedt voor de werknemer.

b. Met betrekking tot de jaarlijkse vakantie

De Raad kan akkoord gaan met het principe van aansluiting bij de RJV, op voorwaarde evenwel dat voor de uitbetaling van het vakantiegeld een financiering wordt voorzien die in verhouding is met de uitgaven.

c. Met betrekking tot de kinderbijslag

De Raad is van mening dat de specifieke kenmerken van de artistieke bedrijvigheid en meer bepaald de veelheid van activiteiten en vaak ook het groot aantal werkgevers, kunnen leiden tot moeilijkheden als gevolg van het feit dat er verschillende kinderbijslagfondsen bij de zaak betrokken zijn.

Om dit vermijden stemt de Raad ermee in dat de werkgever die een schouwspelartiest tewerkstelt van ambtswege wordt aangesloten bij de RKW.

4. Over de vermindering van de socialezekerheidsbijdragen

De Raad stelt vast dat het wetsontwerp de wettelijke basis bevat voor een vrijstelling van het forfaitair gedeelte van het dag- en uurloon van de kunstenaars in de werknemersregeling.

In tegenstelling tot bij de algemene structurele lastenverlaging wordt voor de kunstenaars gebruikt gemaakt van de bijzondere techniek van de franchise.

Voor meer specifieke opmerkingen hierover, verwijst de Raad naar zijn advies nr. 1.416 van 23 oktober 2002 over het ontwerp van koninklijk besluit dat uitvoering geeft aan vernoemde wettelijke basis.

5. Met betrekking tot de vaststelling van het statuut zelf

De Raad constateert dat het wetsontwerp het onweerlegbaar vermoeden van onderwerping aan het sociale zekerheidsstelsel voor werknemer dat sinds 1969 bestond voor de podiumkunstenaars omzet in een weerlegbaar vermoeden voor alle kunstenaars die werken in opdracht. Dit vermoeden kan weerlegd worden indien de kunstenaar kan aantonen dat hij socio-economisch niet in dezelfde verhouding staat tot zijn opdrachtgever als een werknemer tot zijn werkgever. Criteria die kunnen helpen bij de beoordeling van de socio-economische onafhankelijkheid staan in de Memorie van Toelichting, en niet in de wettekst zelf van het wetsontwerp.

Over dit punt van het wetsontwerp, hebben de in de Raad vertegenwoordigde organisaties geen overeenstemming kunnen bereiken. Zij wensen hierover het volgende te zeggen:

a. Standpunt van de Raad met uitzondering van de Middenstandsorganisaties

1) Over de voorgestelde regeling in het wetsontwerp

Hoewel de Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties kan akkoord gaan met het principe van het weerlegbaar vermoeden, meent hij dat de procedure die hiervoor in het wetsontwerp voorzien wordt onvoldoende waarborgen biedt inzake rechtszekerheid en aanleiding kan geven tot misbruiken en deloyale concurrentie.

In die zin wijzen die leden erop dat de mogelijkheden om het vermoeden van onderwerping aan de sociale zekerheid voor werknemers te weerleggen te ruim zijn. Immers, de kunstenaar moet gewoon aantonen dat hij zijn artistieke prestaties niet levert in gelijkaardige socio-economische voorwaarden als die waarin een werknemer zich bevindt ten opzichte van een werkgever.

Bovendien worden die socio-economische indicatoren die de kunstenaar moeten helpen zijn situatie te beoordelen enkel vermeld in de Memorie van Toelichting en aldus bezitten ze geen enkele rechtskracht.

Daarenboven kunnen die leden niet aanvaarden dat de commissie "kunstenaars" het sociaal statuut van de kunstenaar alleen maar mag beoordelen wanneer de betrokken kunstenaar er zelf om vraagt.

Die leden menen immers dat dit indruist tegen het principe in het socialezekerheidsrecht dat de werknemer of de werkgever niet zelf hun statuut kunnen kiezen.

Bovendien bestaat de vrees dat er op de kunstenaars een enorme druk zal uitgeoefend worden om te kiezen voor het statuut van zelfstandige, niet alleen omdat het goedkoper is maar ook omdat de opdrachtgevers in dat geval minder administratieve formaliteiten moeten vervullen.

Anderzijds zal het ertoe leiden dat sommige opdrachtgevers omwille van de ontstane rechtsonzekerheid echte zelfstandige kunstenaars als werknemer zullen aangeven en de daarbij horende socialezekerheidsbijdragen zullen betalen.

2) Krachtlijnen van het alternatief voorstel

Gelet op voorgaande opmerkingen kan de Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties niet instemmen met de in het wetsontwerp voorziene regels inzake het sociaal statuut. Die leden bereikten evenwel een akkoord over een alternatief en stellen dan ook voor dat het wetsontwerp als volgt wordt gewijzigd. Zij benadrukken dat dit voorstel beperkt blijft tot de podiumkunstenaars om redenen uiteengezet onder punt II, B van dit advies.

a) Principe

De Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties is van oordeel dat voor de podiumkunstenaars het vermoeden van onderwerping aan de sociale zekerheid moet behouden blijven, maar stemt ermee in dat dit kan weerlegd worden, enkel volgens een bepaalde procedure en onder strikte voorwaarden.

Die leden menen immers dat bepaalde schouwspelartiesten daadwerkelijk als zelfstandige werkzaam zijn en dat de bestaande regeling voor die groep nu leidt tot ongewenste en nefaste gevolgen zoals het ontbreken van een statuut en het verrichten van zwart werk.

b) Procedure

Zowel om misbruiken te vermijden als om de rechtszekerheid te bevorderen, is de Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties van oordeel dat de podiumkunstenaar die meent dat hij zijn artistieke activiteiten als zelfstandige uitoefent en aldus het vermoeden van onderwerping aan de sociale zekerheid voor werknemers wenst te weerleggen eerst een bepaalde procedure moet volgen.

In die optiek stellen die leden voor dat de podiumkunstenaar die zich in voornoemde situatie bevindt zich eerst moet wenden tot de commissie "podiumkunstenaars".

Deze commissie zou dan op basis van in de wet bepaalde uitzonderingen oordelen of het vermoeden van onderwerping aan het socialezekerheidsstelsel voor werknemers al dan niet kan weerlegd worden.

Desgevallend, vanuit de optiek van meer rechtszekerheid, niet alleen voor de podiumkunstenaar maar ook voor de opdrachtgevers, levert de voornoemde commissie een zelfstandigheidsverklaring af.

De commissie moet haar beslissing nemen binnen een nog te bepalen redelijke termijn. Indien deze termijn is overschreden, dient ze automatisch een zelfstandigheidsverklaring af te leveren. Die termijn veronderstelt evenwel dat de commissie is opgericht, kan werken en haar huishoudelijk reglement over de wijze van besluitvorming en de geldigheid van de aanvraag heeft opgesteld.

Betwistingen over de door de commissie genomen beslissingen worden voorgelegd aan de arbeidsrechtbank en niet aan de Raad van State.

De commissie maakt jaarlijks een evaluatieverslag op dat wordt overgemaakt aan de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor Zelfstandigen en KMO.

c) Uitzonderingen

Zoals vermeld hierboven, dient de commissie "podiumkunstenaars" de situatie van de schouwspelartiest te beoordelen op basis van uitzonderingen die in de wet zouden moeten opgenomen worden.

Deze uitzonderingen zijn de volgende:

- ofwel wordt de activiteit van de podiumkunstenaar uitgeoefend via een commerciële vennootschap;
- ofwel kan de podiumkunstenaar zijn socio-economische onafhankelijkheid bewijzen op basis van één of meerdere van de volgende socio-economische indicatoren:
  - * is er voldoende financiële basis en een bedrijfsplan;
  - * is er een stabiel en leefbaar inkomen te genereren uit zijn artistieke activiteit;
  - * wordt er gewerkt met verschillende opdrachtgevers;
  - * is er sprake van continuïteit in de uitoefening van het beroep;
  - * wat is de grootte van de investeringen en het ondernemingsrisico;
  - * wat zijn de inkomsten uit andere beroepsbezigheden;
  - * is er personeel in dienst.

De Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties meent dat deze indicatoren in de tijd kunnen evolueren. In die optiek zou in de wet moeten voorzien worden dat deze indicatoren, na advies van de Nationale Arbeidsraad, bij koninklijk besluit kunnen aangevuld of verduidelijkt worden.

d) Commissie "podiumkunstenaars"

Om de objectiviteit van de beslissing zoveel mogelijk te waarborgen, stelt de Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties voor dat de genoemde commissie zou samengesteld worden uit ambtenaren van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ). Deze commissie kan desgevallend een beroep doen op deskundigen.

b. Standpunt van de leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen

1) Over de voorgestelde regeling in het wetsontwerp

Ook de leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen stemmen in met een weerlegbaar vermoeden van onderwerping aan de sociale zekerheid voor podiumkunstenaars.

Ook die leden menen immers dat bepaalde schouwspelartiesten daadwerkelijk als zelfstandige werkzaam zijn en dat de bestaande regeling voor die groep nu leidt tot ongewenste en nefaste gevolgen zoals het ontbreken van een statuut en het verrichten van zwart werk.

Hoewel de leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen wel kunnen akkoord gaan met het principe van een weerlegbaar vermoeden dat overeenstemt met de algemene beginselen van het recht, menen zij echter dat de criteria die in de Memorie van Toelichting terug te vinden zijn onvoldoende waarborgen bieden aan de zelfstandige ondernemers om het statuut van zelfstandige te verkrijgen.

In die zin wijzen die leden erop dat de mogelijkheden om het vermoeden van onderwerping aan de sociale zekerheid voor werknemers te weerleggen veel te eng zijn.

Bovendien stellen die leden vast dat in het wetsontwerp naast deze uitholling van de weerlegbaarheid er een aanzuigkracht vanuit de sociale zekerheid voor werknemers aanwezig is waardoor het positief effect van het weerlegbaar vermoeden volledig geneutraliseerd wordt.

Ze vrezen immers dat tal van kunstenaars die hun beroep als zelfstandige uitoefenen, zullen worden aangetrokken door het objectief interessanter karakter van de sociale voordelen die voortvloeien uit het werknemersstatuut.

Die leden wijzen ook op het feit dat de opdrachtgever geen greep heeft op het mechanisme van vermoeden. Hij zal met andere woorden volledig afhangen van de wil van derden, kunstenaar of commissie, voor het bepalen van zijn hoedanigheid van werkgever, zonder dat hij zijn standpunt kan naar voren brengen. Deze situatie zal tot meer rechtsonzekerheid leiden.

2) Over de door de andere leden voorgestelde alternatieve procedure

De leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen gaan ook niet akkoord met de alternatieve procedure die voorgesteld is door de andere in de Raad vertegenwoordigde organisaties.

Zij zijn immers van oordeel dat de zelfstandige podiumkunstenaar niet verplicht kan worden zich ten allen tijde voorafgaand te melden aan de beoordeling van de commissie.

Dit zou o.a. de zeer occasioneel optredende schouwspelartiest verplichten zich te wenden tot deze commissie, wat ook de werklust van deze commissie extreem zou verzwaren.

De leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen zijn eerder van mening dat deze commissie, naar analogie met de fiscale ruling en met de Nederlandse situatie, geen verplichting zou mogen uitmaken in hoofde van de podiumkunstenaars.

Daarenboven zou het niet alleen voor de podiumkunstenaars moeten mogelijk zijn om, na evaluatie door de commissie, een zelfstandigheidsverklaring te verkrijgen, ook voor de opdrachtgever zou die mogelijkheid moeten gecreëerd worden teneinde rechtszekerheid te bekomen over het sociaal statuut van zijn contractant.

Tevens met het oog op die rechtszekerheid, menen die leden dat de beslissing van de commissie omwille van de rechtszekerheid nooit een retro-actieve impact mag hebben.

In dezelfde optiek zou de commissie haar beslissing binnen een redelijke termijn moeten nemen. Om dit meer afdwingbaar te maken, moet voorzien worden dat de commissie, indien de nog te bepalen termijn overschreven wordt, automatisch een zelfstandigheidsverklaring moet afleveren. Dit strookt trouwens ook met de regels van behoorlijk bestuur.

De leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen achten het vervolgens niet wenselijk de criteria of indicatoren vast te leggen in de wet. Enerzijds wordt hierdoor de soevereine beoordelingsmogelijkheden van deze commissie sterk afgezwakt en anderzijds wordt hierdoor een situatie gecreëerd waarbij de maatschappelijke evoluties niet meer kunnen in rekening gebracht worden door de rigiditeit die met dat mechanisme van inschrijving in de wet gepaard gaat.

Betwistingen over de door de commissie genomen beslissingen dienen te worden voorgelegd aan de arbeidsrechtbanken en niet aan de Raad van State.

Tot slot pleiten de leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen ervoor dat door de commissie jaarlijks een evaluatieverslag zou opgemaakt worden dat zou overgemaakt worden aan de betrokken adviesorganen, namelijk de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor zelfstandigen en KMO.

3) Uitzonderingen

De leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen menen dat de commissie "podiumkunstenaars" de situatie van de podiumkunstenaars zou moeten beoordelen aan de hand van een open lijst van criteria die opgenomen wordt in de Memorie van Toelichting.

Wat het hanteren van die open lijst betreft, menen zij dat moet vertrokken worden van de algemene rechtsbeginselen waarbij het al dan niet aanwezig zijn van een gezagsrelatie één van de meest belangrijke principes zou moeten zijn.

Derhalve mogen in deze niet-limitatieve lijst de volgende zaken niet opgenomen worden:

- voldoende financiële basis en bedrijfsplan

De leden die de Middenstandsorganisaties vertegenwoordigen menen dat in het bedrijfsplan uiteraard wordt voorzien in een voldoende financiële basis. Zij stellen dan ook voor dat voldoende financiële basis hebben als criteria wordt geschrapt daar het enkel onduidelijkheid zal opwekken.

- een stabiel en voldoende inkomen genereren uit de artistieke activiteit

Die leden merken op dat het eigen is aan een startende zelfstandige dat men bij het begin van zijn zelfstandige activiteit meestal nog geen voldoende en stabiel inkomen kan genereren uit die activiteit. Zij menen dan ook dat die indicator ertoe zal leiden dat men steeds tot het werknemersstatuut zal veroordeeld worden.

Daarenboven is het eigen aan een zelfstandig statuut dat men een inkomen verwerft dat afhankelijk is van het aantal prestaties dat men kan verrichten. In die zin druist deze indicator in tegen het wezen zelf van het zelfstandig ondernemerschap.

- continuïteit in de uitoefening van het beroep

De leden die de middenstandsorganisaties vertegenwoordigen zijn van oordeel dat deze indicator niet kan toegepast worden op een zelfstandige. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat een podiumkunstenaar eerst enkele jaren actief is als werknemer om dan pas te kunnen overgaan naar het statuut van zelfstandige.

- inkomsten uit andere beroepsbezigheden

De leden die de middenstandsorganisaties vertegenwoordigen wijzen erop dat bij de beoordeling van het sociaal statuut van de podiumkunstenaar zou moeten nagegaan worden of er al dan niet een gezagsrelatie is.

Ze begrijpen dan ook niet waarom er nog zou moeten rekening gehouden worden met inkomsten uit andere beroepsbezigheden.

Die leden menen evenwel dat in die niet-limitatieve lijst de volgende aanwijzingen of criteria moeten toegevoegd worden:

- een optreden in eigen naam en als zelfstandige tegenover derden;
- het voeren van reclame;
- personeel in dienst hebben of hulp van derden gebruiken waarbij deze voorwaarde zo essentieel is dat er eigenlijk een weerlegbaar vermoeden van zelfstandigheid door ontstaat;
- wijze van beloning en wie de beloning zal bepalen;
- investeringen en bedrijfskrediet waarbij het huren van materiaal, naar analogie met de Nederlandse GAK-lijst voor de audio-visuele sector, als een investering wordt beschouwd;
- inschrijving in het handelsregisternummer;
- inschrijving bij een socialeverzekeringskas voor zelfstandigen;
- een BTW-nummer en alle bijbehorende formaliteiten;
- een optreden als zelfstandige tegenover de fiscale administratie.

De leden die de middenstandsorganisaties vertegenwoordigen menen dat die elementen zouden moeten opgenomen worden in de lijst daar in de huidige maatschappelijke evolutie de wilsuitdrukking van de partijen een belangrijk element is waarmee rekening moet gehouden worden.

4) Commissie "podiumkunstenaars"

Om de objectiviteit van de beslissing zoveel mogelijk te waarborgen, stelt de Raad, met uitzondering van de Middenstandsorganisaties voor dat de genoemde commissie zou samengesteld worden uit ambtenaren van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ). Deze commissie kan desgevallend een beroep doen op deskundigen.
